

**УНИВЕРСИТЕТСКА МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА
ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ И СПЕШНА МЕДИЦИНА “Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД**

Утвърдил:

**Д-р Валентин Димитров, дм
Изпълнителен директор
УМБАЛСМ „Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД**

Етичен кодекс за провеждане на научни проучвания

ВЪВЕДЕНИЕ

Този кодекс разяснява основните принципи на научната практика и нейната същност. Въпреки голямото разнообразие на теми и принципи на научните проучвания, съществуват основни норми на поведение, към които учените трябва да се придържат. Етичният кодекс представен чрез този документ постулира, че учените трябва да провеждат своите изследвания с точност и прецизност, използвайки вярна информация, описвайки ясно своите методи и резултати, така че те да могат да бъдат проверени. Етичният кодекс допринася за качеството на научното проучване чрез затвърждаване на неговата морална легитимност: той показва на гражданите, че финансирайки по-голямата част от проучванията и като ползвател на „плодовете” на този труд, светът на науката изработва свои собствени „инструменти”, за да гарантира отговорност на разработките.

Настоящият кодекс се отнася за всички научни специалности, получили акредитация за обучение по докторски програми в „УМБАЛСМ Н.И.Пирогов” ЕАД – гр. София. В него са ползвани различни източници на информация и текстове като Закон за насърчване на научните изследвания и иновации, Европейска научна фондация, Европейски етичен кодекс за почтеност на научните изследвания.

Кодексът има за цел да окуражи изследователите да мислят отговорно върху условията и последствията на социалната роля на научната дейност и необходимостта от взаимодействието ѝ с други науки като технологии, икономика, етика.

Грешки могат да бъдат допуснати без да има морален пропуск от страна на нейния автор. В този случай, неговите колеги и институции трябва да реагират по адекватен начин, имайки предвид принципа за невинност, до доказване на противното.

Намесата на адекватен супервайзър, научен ръководител, който да наблюдава работата на по-малко опитните изследователи, без при това да пречи на творческата им свобода, е необходима.

По смисъла на чл.2, ал. 1 от Закон за насърчаване на научните изследвания и иновации научноизследователската дейност обхваща фундаменталните и приложните научни изследвания.

В Европейския етичен кодекс се посочва, че в основата на научното изследване стои свободата да се определят изследователски теми и да се разработват теории, да се събират емпирични доказателства и да се използват подходящи методи.

1. ПРАВИЛА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО.

ТОЧНОСТ И ПРЕДПАЗЛИВОСТ.

ТОЧНОСТ.

Изследователите работят с точност, ако прилагат старателно общите за всички правила, които гарантират научна дисциплина.

1. В реализацията и публикацията на научните трудове, докторантът и неговият научен ръководител трябва да подхождат отговорно.
2. Докторантите трябва да проучват диагностично-лечебните протоколи, които участват в тяхната разработка старателно и без да вредят на пациентите. В тяхната научна работа трябва да са включени последните постигнати резултати в съответната област. Те трябва предварително да са придобили необходимите компетенции и да владеят необходимите знания, развивайки и свое критическо мислене.

3. Докторантите трябва да се уверят, че диагностично-лечебните протоколите, които имат намерение да приложат отговарят на стандартите и са адаптирани към проучването, което са избрали.
4. Научният ръководител на докторанта трябва да упражнява контрол върху хода на дисертационния проект.
5. На публичната защита докторантът трябва да представи своята работа по разбираем, правдоподобен и кратък начин.
6. Всеки докторант или изследовател приемат своите отговорности към развитието на научната дисциплина, която е избрал и се задължава да участва в peer reviews.

ПРЕДПАЗЛИВОСТ.

Поведението на докторантите трябва да бъде предпазливо и водено от грижата да се избегнат нежелани последици и последствия за пациентите, както и в професионалната им среда, във взаимоотношенията с колегите.

1. Въпреки, че първата грижа на всеки докторант трябва да бъде да увеличи знанията в неговата област, предпазливостта изисква да не се поемат рискове без необходимост и/или по диспропорционален начин. За това един съзнателен анализ на предимствата на изследванията, както и на рисковете, до които те могат да доведат, трябва да бъде изработен.
2. Докторантът трябва да показва уважение към темата на разработката. Той трябва да се опира на опита, както и на проучвания чрез анкети и сондажи. Допълнително, субектите, които са подложени на проучването трябва да бъдат информирани и съгласни да участват в него. Те трябва да получат възможно най-точни и подробни данни за процеса, в който ще се включат.

ДОСТОВЕРНОСТ И ИСТИННОСТ.

Достоверността в работата на докторантите се доказва чрез професионално отношение към избраната тема и в рапортната работа и атестациите за проверка на процеса на разработката.

Докторантите трябва да полагат усилия да представят своите резултати, еспертизи, и изводи по коректен начин по отношение на своите колеги или поръчители на изследването, без да преексонират или надценяват в медийното или професионално пространство своята работа.

Данните, които произтичат от дисертационния труд, трябва да са резултат от опитът, проведените изследвания и утвърдената литература в областта и не могат да бъдат измислени или фалшифицирани. Техниката на анализ, пробите, статистическите методи не могат да бъдат манипулирани или избирани по начин, по който да „нагласят” желанния резултат.

Резултатите от дисертационния труд се публикуват изцяло, като дори нежеланите сред тях се упоменават като част от проучването.

В изработването на дисертационния труд, докторантът ясно разграничава резултатите на своето проучване от изводите.

Основните принципи за интелектуална собственост се приемат и прилагат задължително. Докторантът няма право да представя за свои резултати, данни и работа реализирани от друг. Той не може да плагиатства от чужди публикации. Хората, които са участвали в неговото проучване, под една или друга форма, трябва да бъдат изрично споменати и цитирани.

Работата на докторантите може да бъде проверена, когато техните колеги имат възможност да проследят логичното ѝ развитие, по етапи и когато те могат да приложат резултати в своята работа.

Резултатите на дисертацията, литературният обзор, хипотезите, методите на проучването и анализа на данните се приемат за истинни, когато са описани детайлно, така че рецензиращото жури, както и колеги от професионалната среда, могат да проследят точността на процеса (в индивидуалния план, в атестационната карта и т.н.)

НЕЗАВИСИМОСТ

Докторантите трябва да имат възможността да разработят техния труд свободно и независимо от недоброжелателни влияния. Тяхните заключения трябва да са направени на базата на научни аргументи и формулирани самостоятелно. Ако дисертационният труд е финансиран от частна или публична институция, те не трябва да оказват натиск или да поставят изисквания към изследователя, които да навредят на резултатите.

Приет на заседание на Научен съвет, с Решение от Протокол № НС-08-17/29.03.2017 г.

Влиза в сила от.....